prospect

CEFNOGI

Treftadaeth

Y camau nesaf

Llais i dreftadaeth

Mae Prospect yn falch o gynrychioli dros 10,000 o aelodau proffesiynol ac arbenigol sy'n gweithio yn y sector treftadaeth.

Maent yn gweithio mewn meysydd curadurol, cadwraeth, archaeoleg a gwasanaethau ymwelwyr. Maent yn gweithio mewn amgueddfeydd ac orielau, gerddi hanesyddol, safleoedd treftadaeth, ymddiriedolaethau archaeolegol, treftadaeth naturiol, casgliadau ac archifau llyfrgell unigryw.

Mae'r cyfraniad a wnânt i'n cymdeithas ac i'n heconomi yn unigryw ac yn amhrisiadwy.

Ond mae cyflogau'r sector treftadaeth, yn enwedig pan ystyrir cymwysterau, sgiliau ac ymrwymiad, yn ddychrynllyd o isel. Mae amodau gwaith a llwybrau gyrfa hefyd yn aml yn is o lawer na'r hyn y mae ganddynt hawl i'w ddisgwyl.

Mae'r daflen hon yn nodi pam mae treftadaeth mor bwysig, a'r hyn y mae Prospect yn ei wneud i sicrhau bod gweithwyr treftadaeth yn cael eu cydnabod yn ehangach ac yn cael eu gwobrwyo'n decach drwy ein hymgyrch Treftadaeth o'r Radd Flaenaf - Cyflogau o'r radd isaf.

Os ydych chi'n aelod o Prospect, rydyn ni'n gobeithio y byddwch chi'n ei rhannu lle bynnag y gallwch chi, er mwyn i ni allu meithrin dealltwriaeth a chefnogaeth y cyhoedd ar gyfer ein diwydiant treftadaeth a'r gweithwyr sy'n helpu i'w gyflawni.

Os ydych chi'n gweithio ym maes treftadaeth ac nad ydych chi'n aelod o Prospect eto, gobeithio y byddwch chi'n ymuno â ni.

Treftadaeth o'r radd flaenaf

Mae'r cyfraniad mae gweithwyr treftadaeth yn ei wneud i'n cymdeithas ac i'n heconomi yn amhrisiadwy.

Cyfoethogi ein bywydau

Dangoswyd bod amgueddfeydd, llyfrgelloedd a safleoedd treftadaeth yn:

- gwella iechyd a llesiant unigolion
- cefnogi addysg a chynhwysiant cymdeithasol
- hybu balchder lleol a chydlyniant cymunedol.

Canfu un astudiaeth fod pobl sy'n mynd i amgueddfeydd neu lyfrgelloedd 20 y cant yn fwy tebygol o adrodd eu bod mewn iechyd da. Mae pedwar o bob pump o bobl yn dweud bod safleoedd a phrosiectau treftadaeth yn gwneud eu tref neu ddinas yn "lle gwell i fyw".

Ased economaidd

Mae treftadaeth hefyd yn rhan hanfodol o'r economi – mae'r gwerth y mae'n ei hychwanegu at ein heconomi yn debyg i amaethyddiaeth, cynhyrchu ffilm a theledu, neu'r diwydiant moduro. Mewn un flwyddyn, mae ein treftadaeth yn denu miliynau o ymwelwyr o dramor i wario biliynau o bunnoedd yma o ganlyniad.

Mae dadansoddiadau wedi dangos bod yr arian sy'n cael ei fuddsoddi mewn sefydliadau a phrosiectau treftadaeth yn sicr yn talu amdano'i hun yn y twf a'r ffyniant ychwanegol a gynhyrchir – weithiau sawl gwaith drosodd. Mae'r effeithiau hyn yn arbennig o bwysig i ardaloedd o amddifadedd uchel a rhanbarthau y mae gwleidyddion yn dweud eu bod am eu gwella.

SEAN SPENCER/HULL NEWS & PICTURES

KEVIN COOPER PHOTOLINE

Drwy ganolbwyntio ar warchod, defnyddio ac ailddefnyddio asedau gwerthfawr, mae'r sector treftadaeth hefyd yn dangos egwyddorion twf cynaliadwy a'r "economi gylchol".

Gweithlu o’r radd flaenaf

Mae hyn i gyd yn bosibl o ganlyniad i’r gweithlu treftadaeth, gan gynnwys:

- archaeolegwyr
- archifyddion
- gwarchodwyr a churaduron
- botanegwyr a garddwyr
- arbenigwyr addysg ac allgymorth
- eraill sy’n gweithio mewn amgueddfeydd, safleoedd treftadaeth a gerddi hanesyddol, o staff blaen tŷ i dechnegwyr hanfodol
- syrfewyr, penseiri, gweithwyr adfer proffesiynol, gweithwyr crefft a gweithwyr medrus ac arbenigol eraill sy’n cefnogi prosiectau treftadaeth

Maent yn gweithio ar draws amrywiaeth o wahanol sefydliadau, mawr a bach, yn y sectorau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol, ledled y wlad, y gwledydd datganoledig a’r rhanbarthau.

Ar sail y gwerth economaidd maen nhw’n ei greu, mae gweithwyr treftadaeth ymysg y rhai mwyaf cynhyrchiol yn y wlad, gyda phob un yn ychwanegu cyfartaledd o £67,000 y flwyddyn at ein ffyniant.

Ar sail y gwahaniaeth maen nhw’n ei wneud i’n bywydau i gyd, ein cymunedau a’n hamgylchedd, mae eu cyfraniad yn amhrisiadwy.

Cyflog o’r radd isaf?

Er gwaethaf hyn, mae cyflogau yn ein sector treftadaeth yn aml yn ddychrynllyd o isel.

Mae llawer o sefydliadau treftadaeth yn dibynnu ar nifer fawr o weithwyr sy’n cael llai na’r Cyflog Byw sy’n cael ei gyfrifo’n annibynnol, neu sydd prin yn uwch na hynny. Mae dadansoddiad Prospect yn awgrymu mai dyma sefyllfa rhwng 1 o bob 5-10 o weithwyr mewn amgueddfeydd, safleoedd treftadaeth a gerddi botanegol.

Hyd yn oed yn uwch na’r lefelau hyn, mae cyflogau fel arfer ymhell o fod yn unol â lefelau sgiliau, arbenigedd a phrofiad gweithwyr. Mae gan gyfran uchel o weithwyr treftadaeth gymwysterau graddedigion neu ôl-radd ond nid yw cyflogau ar lefel mynediad yn adlewyrchu hyn ac yn aml nid oes llawer o gyfle i ddyrchafiad neu ddilyniant.

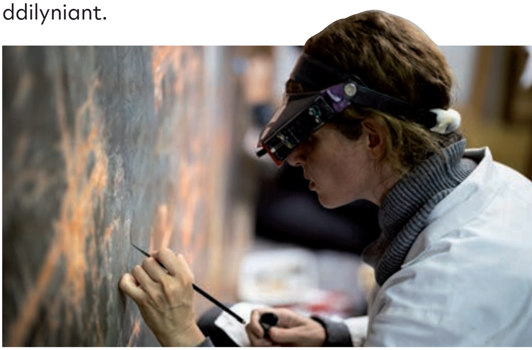

Hefyd, nid yw amodau gwaith bob amser fel y dylent fod. Mae ansicrwydd swyddi yn gyffredin. Mae rhai rolau’n gofyn am oriau hir ar fyr rybudd. Gall lefelau straen fod yn uchel, gan arwain pobl i gwestiynu eu dewis o yrfa.

Mae’r argyfwng costau byw presennol ac effeithiau pandemig Covid-19 wedi tynnu sylw at faterion hirsefydlog cyflogau isel a thanariannu yn y sector, ac rydyn ni’n ymgyrchu i’w datrys.

Ein nodau ar gyfer treftadaeth

Rydyn ni'n credu ei bod hi'n bryd i ni werthfawrogi'r arbenigwyr sy'n dod â chymaint o werth i'n bywydau ac i'n heconomi. Mae hyn yn golygu:

Gwerthfawrogi a buddsoddi mewn treftadaeth

Mae cyllid cyhoeddus ar gyfer treftadaeth wedi cael ei ystyried yn rhy aml fel targed hawdd ar gyfer torri costau. Mae'r cyfnodau dilynol o galedi ar lefelau cenedlaethol a lleol wedi golygu ei fod yn cael ei dorri at yr asgwrn. Ar ben hyn, cafodd argyfwng Covid effaith ddinistriol ar ffynonellau incwm eraill.

Mae angen i ni weld mwy o werth a chydnabyddiaeth yn cael ei roi i weithwyr treftadaeth a threftadaeth, gyda chynnydd parhaus mewn cyllid a buddsoddiad i ailadeiladu ei chadernid, adfer asedau na ellir eu disodli ac adfer twf a gollwyd mewn refeniw a chyflogaeth.

Mae tystiolaeth yn dangos y byddai hyn yn arwain at enillion sylweddol i'r economi a chyllid cyhoeddus, yn ogystal â thrawsnewid llefydd a chymunedau.

Gwobrwyo sgiliau ac arbenigedd

CMae capiau a rheolaethau sydd wedi'u gosod yn ganolog wedi golygu nad yw llawer o sefydliadau treftadaeth y sector cyhoeddus – o amgueddfeydd, orielau a gerddi i asiantaethau allweddol – yn gallu recriwtio neu gadw'r gweithlu sydd ei angen arnynt, neu helpu staff sy'n gweithio'n galed drwy'r argyfwng costau byw.

YORK ARCHAEOLOGY

Mae angen mwy o hyblygrwydd i gyflogwyr o ran cyflogau, telerau ac amodau, er mwyn galluogi cyflogau i adlewyrchu sgiliau, cymwysterau, gwybodaeth a phrofiad yn well.

Mae angen cyfuno hyn â chynllun i godi lefelau cyflog gweithwyr treftadaeth ar draws y sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector, gan sicrhau bod yr holl staff yn cael cyflog sy'n uwch na'r Cyflog Byw o leiaf, a dod â chyflogau gweithwyr proffesiynol ac arbenigol yn unol â'u cymwysterau a'u profiad.

Sganiwch y QR hwn ar gyfer mynediad at adnoddau ymgyrchus
(Dolen ar gael yn Saesneg yn unig)

Ymunwch â ni

Gyrfaoedd cynhwysol a chynaliadwy

Yn ogystal â mynd i'r afael â chyflogau isel, mae angen i ni wella diogelwch swyddi, llwybrau gyrfa a gweithio hyblyg sy'n gweithio i weithwyr yn ogystal â chyflogwyr.

Mae gormod o weithwyr treftadaeth yn teimlo'n gaeth mewn rolau lefel mynediad neu'n teimlo bod eu galwedigaeth yn anghydnaws â bod yn berchen ar gartref, dechrau teulu neu gynilo ar gyfer pensiwn. Ni ddylai gweithio ym maes treftadaeth fod yn opsiwn i bobl heb gyfrifoldebau teuluol neu'r rheini sydd â mathau eraill o sicrwydd ariannol yn unig.

Rydym am weld arferion gwaith sy'n ystyriol o deuluoedd yn cael eu prif ffrydio a mecanweithiau datblygu cyflog ystyrlon i sicrhau bod staff treftadaeth yn gallu datblygu eu gyrfaoedd a'u henillion.

Dyma beth mae Prospect yn gweithio i'w gyflawni – yn ein trafodaethau gyda chyflogwyr yn ogystal â lobïo llywodraethau ac ymgyrchu ehangach.

Rydym wedi llwyddo i ennill codiadau cyflog sylweddol a gwell telerau ac amodau i lawer o'n haelodau ym maes treftadaeth – rydym eisiau adeiladu ar hyn a'i ymestyn.

Rydym hefyd wedi chwarae rhan flaenllaw yn y gwaith o wella dealltwriaeth a gwerthfawrogiad o werth ein gweithwyr treftadaeth ymysg gwleidyddion, llunwyr polisïau a'r cyhoedd yn gyffredinol.

Cyhoeddwyd gan Prospect
© Prospect, Gorffennaf 2023 23-0043/Jul23/500-CHP

Os ydych chi eisoes yn aelod, gwnewch yn siŵr eich bod yn cysylltu â'ch cangen a'ch trefnydd llawn amser penodedig i drafod y camau y gall eich cangen eu cymryd i gefnogi'r ymgyrch hon.

Tarwch olwg ar ein hymgyrch Linktree – **linktr.ee/prospectheritage** – ar gyfer rhagor o adnoddau'r ymgyrch, a dolenni i gamau sydyn ac effeithiol y gallwch eu cymryd i gefnogi a thyfu'r ymgyrch, fel:

- Ysgrifennu at eich AS/Aelod o'r Senedd/ASA: gan ddefnyddio llythyrau templed y gallwch eu hanfon i ymgysylltu â'ch cynrychiolwyr gwleidyddol.
- Cynnal cyfarfodydd yn y gweithle a rhannu deunyddiau ymgyrchu gyda chydweithwyr, ymddiriedolwyr, ac aelodau bwrdd.
- Rhwydweithio â chynrychiolwyr Prospect eraill ac aelodau ar draws y sector.
- Annog eich cydweithwyr i ymuno â Prospect a'r ymgyrch.

Gallwch hefyd gael gwybod sut i gymryd mwy o ran mewn ymgyrchu a threfnu ar lefelau lleol a chenedlaethol **prospect.org.uk/get-involved** a hyd yn oed gwneud rhywfaint o hyfforddiant ymgyrchu pwrpasol Prospect ar gyfer eich cangen, datblygu diddordeb yn y gweithle, a chodi eich llais yn y gwaith.

Os nad ydych chi eisoes yn aelod

Felly beth am gofrestru heddiw a dechrau ychwanegu eich llais at ddyfodol y sector treftadaeth – **prospect.org.uk/join**